

Rolstoelen / Scootmobielen en autoaanpassingen leveren onder de WMO wetgeving

Dit voorjaar heeft Mobiliteit op Maat de eerste scootmobielen geleverd, betaald door de nieuwe Wet maatschappelijk ondersteuning (WMO). Deze wet is ingegaan op 1 januari 2007, en maakt het voor gehandicapten, ouderen en chronisch zieken mogelijk om scootmobielen en autoaanpassingen aan te schaffen met subsidie vanuit het persoonsgebonden budget (PGB).

De laatste tijd kregen we over deze wet veel vragen van onze klanten. Daarom volgt hier een uitleg.

Wat is WMO?

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is een nieuwe wet, die sinds 1 januari 2007 van kracht is. In de Wmo is vastgelegd dat gemeenten er in Nederland voor verantwoordelijk zijn dat ook mensen met beperkingen mee kunnen doen in de samenleving. Dat meedoen geldt ook voor ouderen en mensen met een lichamelijke, psychische of verstandelijke beperking. Voor de ondersteuning die zij nodig hebben om in de samenleving te kunnen participeren, zijn gemeenten verantwoordelijk.

In de Wmo zijn voorzieningen ondergebracht die voorheen vielen onder de Wet Voorzieningen Gehandicapten (Wvg) en delen van de AWBZ. Dat betekent dat de gemeente verantwoordelijk is voor de verstrekking van rolstoelen, vervoersvoorzieningen, woningaanpassingen en hulp bij het huishouden. De gemeenten hebben een grote vrijheid om zelf regelingen te maken en voorzieningen te treffen.

In de Wmo staat nadrukkelijk dat gemeenten veel verantwoordelijkheid bij de burgers zelf moeten leggen. Burgers moeten in staat gesteld worden om veel meer voor elkaar te zorgen.

Zelf bepalen hoe uw leven er uit ziet, hoe u wilt wonen, wat u wilt doen met andere mensen, hoe u uw tijd wilt besteden en waar u naar toe wilt gaan. Gewoon zijn wie u bent: moeder, buurman, vrijwilliger, student, oppastante, betaalde kracht. Ook als u hulp bij het huishouden of voorzieningen nodig hebt. Dan wilt u zelf bepalen wie die hulp levert en hoe die voorzieningen er uit zien. Dat kan. Met een persoonsgebonden budget.

Eigen regie

Een persoonsgebonden budget is een geldbedrag waarmee u zelf individuele voorzieningen kunt inkopen. In de WMO is een persoonsgebonden budget mogelijk voor individuele voorzieningen. Het gaat daarbij om hulp bij het huishouden, rolstoelen, woonvoorzieningen en vervoersvoorzieningen. Hieronder zullen we ingaan op rolstoelen en vervoersvoorzieningen.

Rolstoelen

Hebt u een rolstoel nodig om u te verplaatsen in en rond uw woning, dan is de gemeente er voor verantwoordelijk dat u zo'n rolstoel krijgt. Dat kan een handbewogen rolstoel zijn, maar ook een elektrische rolstoel.

Als volgens de regels van uw gemeente is vastgesteld dat u recht hebt op een rolstoel, dan zal de gemeente u de keuze moeten bieden tussen een rolstoel in natura (geleverd door een leverancier waar de gemeente afspraken mee gemaakt heeft) of een persoonsgebonden budget.

- Voor kortdurend, incidenteel gebruik van een rolstoel hoeft de gemeente u geen persoonsgebonden budget toe te kennen.

Kiest u voor een persoonsgebonden budget, dan krijgt u het geld voor aanschaf, het op maat maken, onderhoud, service en verzekering van de rolstoel zelf in handen. U ontvangt dit geld op basis van een programma van eisen, dat is vastgesteld tijdens de indicatiestelling. Meer hierover leest u verderop, onder het kopje indicatiestelling.

Individuele vervoersvoorzieningen

Hebt u problemen met het lokale vervoer buitenshuis en of problemen met het gebruik van openbaar vervoer in uw regio, dan is de gemeente verantwoordelijk voor het verstrekken van een vervoersvoorziening. De gemeente kan in zo'n geval volstaan met het aanbieden van een collectieve voorziening (zoals een regiotaxi), als dat voor u een adequate oplossing is. Is collectief vervoer geen adequate oplossing, dan hebt u recht op een individuele vervoersvoorziening.

- Bij een individuele vervoersvoorziening kunt u denken aan een scootmobiel, een aangepaste driewielers, speciale vervoermiddelen voor kinderen met een handicap, een vergoeding voor taxikosten, aanpassingen aan uw auto of een speciaal voertuig voor gehandicapten.

Als volgens de regels van uw gemeente is vastgesteld dat u recht hebt op individuele vervoersvoorzieningen, dan moet de gemeente u de keuze bieden tussen een voorziening in natura (waarbij de gemeente afspraken maakt met de leverancier) en een persoonsgebonden budget.

- Voor kortdurend, incidenteel gebruik van een vervoersvoorziening zoals een scootmobiel, hoeft de gemeente u geen persoonsgebonden budget toe te kennen.

Kiest u voor een persoonsgebonden budget, dan krijgt u het geld voor de individuele vervoersvoorzieningen zelf in handen. U kunt zelf een leverancier uitkiezen en afspraken maken over hoe u de hulpmiddelen, (auto)aanpassingen of voorzieningen geleverd wilt krijgen. U ontvangt dit bedrag op basis van een programma van eisen. Meer hierover leest u verderop, onder het kopje indicatiestelling.

Het persoonsgebonden budget geldt niet voor collectief vervoer. Is collectief vervoer voor u een adequate oplossing (kunt u er gezien uw beperkingen gebruik van maken) en organiseert de gemeente een dergelijk collectief vervoersysteem, dan hebt u geen recht op een persoonsgebonden budget voor vervoersvoorziening. Organiseert uw gemeente geen collectief vervoer, dan hebt u recht op individuele vervoersvoorzieningen en dus ook op een persoonsgebonden budget voor deze voorzieningen.

De indicatiestelling

Hebt u hulp of voorzieningen nodig, neem dan contact op met het zorgloket in uw gemeente. Dit loket kan in uw gemeenten een andere naam hebben, zoals 'Loket WMO', 'Loket voorzieningen gehandicapten en ouderen', 'Loket één', enzovoorts. Via dit zorgloket wordt een indicatiesteller ingeschakeld, die beoordeelt of u volgens de gemeentelijke regels in aanmerking komt voor hulp bij het huishouden, een rolstoel, woonvoorzieningen of vervoersvoorzieningen. De indicatiesteller let hierbij op uw persoonlijke situatie. Soms is een uitgebreid onderzoek noodzakelijk door een arts, vaak ook is een advies van een ergotherapeut nodig, vooral bij de verstrekking van complexe rolstoelen, woningaanpassingen en vervoersvoorzieningen.

De gemeente kan er ook voor kiezen om bij de vraag naar eenvoudige voorzieningen een besluit te nemen te nemen zonder de indicatiesteller in te schakelen.

De indicatiesteller legt zijn bevindingen vast in een indicatieadvies. U krijgt daar een afschrift van. In het indicatieadvies staat beschreven welke beperkingen u hebt en de grondslag die u recht geeft op op hulp en voorzieningen. Daarbij wordt uitgegaan van de goedkoopst adequate voorziening. Dat betekent dat het advies uitgaat van de goedkoopste voorziening die nog een adequate oplossing biedt. Adequaat wil zeggen dat de voorziening een goede oplossing moet bieden in uw situatie, afhankelijk van de beperkingen waar u mee te maken hebt.

Bij een advies voor een rolstoel, een woonvoorziening of een vervoersvoorziening zal de indicatiesteller een programma van eisen toevoegen. Dit is het pakket van eisen waaraan de voorziening moet voldoen om voor u een passende oplossing te bieden.

Bent u van plan om te kiezen voor een persoonsgebonden budget, vraag dan ook om een vergoeding van de kosten van een aantal uren begeleiding door een ergotherapeut, als onafhankelijk adviseur bij het keuzeprocess. Er komt namelijk nogal wat kijken bij het uitkiezen van een leverancier van rolstoelen, woonvoorzieningen of individuele vervoersvoorzieningen. U zult niet alleen afspraken moeten maken over de prijs, maar ook over de leveringsvoorwaarden en bijvoorbeeld over welk type en uitvoering rolstoel of scootmobiel u wilt hebben.

U kunt een afschrift van indicatieadvies opvragen bij de indicatiesteller of bij de gemeente. Bent u het niet eens met het indicatieadvies dan kunt u bezwaar maken bij het Indicatieorgaan. De gemeente neemt een besluit op grond van dit indicatieadvies. Dit besluit krijgt u op papier thuisgestuurd.

De toekenning

Kiest u voor een persoonsgebonden budget, dan zal de gemeente de indicatie omrekenen in een bedrag in geld.

- Gaat het om hulp bij het huishouden, dan hanteert de gemeente een lijst met tarieven. Voor de eerste, eenvoudige vorm van hulp bij het huishouden geldt over het algemeen een lager tarief dan voor de meer uitgebreide vorm van huishoudelijke verzorging.
- Gaat het om rolstoelen, woonvoorzieningen en individuele vervoersvoorzieningen, dan is de hoogte van het budget gebaseerd op het programma van eisen voor de betreffende voorziening.

De omrekening van de indicatie naar de gemeentelijke tarieven levert een bruto persoonsgebonden budget op. De tarieven kunnen per gemeente verschillen. De gemeenten zijn namelijk vrij om deze tarieven zelf vast te stellen. Daarbij geldt wel als voorwaarde dat u in staat moet zijn om in de lokale situatie voor het vastgestelde bruto persoonsgebonden budget adequate hulp en voorzieningen in te kopen.

Eigen bijdrage

- Voor rolstoelen geldt geen eigen bijdrage.
- Kinderen en jongeren onder de 18 jaar betalen geen eigen bijdrage, ongeacht de soort hulp of voorzieningen waar ze gebruik van maken en ongeacht het inkomen van hun ouders.
- De meeste gemeenten zullen er voor kiezen om de eigen bijdrage al bij voorbaat in mindering te brengen op uw persoonsgebonden budget. Na aftrek van de eigen bijdrage, blijft er van uw bruto persoonsgebonden budget een lager bedrag over: het netto persoonsgebonden budget. U zult dit netto persoonsgebonden budget in de meeste gevallen uit eigen middelen moeten aanvullen om goede hulp en voorzieningen te kunnen inkopen.
- U krijgt het netto budget door de gemeente rechtstreeks op uw bankrekening gestort. Gaat het om langdurige hulp bij het huishouden, dan gebeurt dat in de vorm van voorschotten.

Voorzieningen inkopen

U mag wel zelf bepalen waar of bij wie u hulp en voorzieningen inkoopt. U kunt dus zelf hulp uitzoeken of gaan winkelen bij een leverancier van uw eigen keuze.

Voorzieningen zoals rolstoelen, scootmobielen, woningaanpassingen en individuele vervoersvoorzieningen kunt u inkopen bij leveranciers van uw keuze. In het indicatieadvies is een programma van eisen opgenomen voor deze voorzieningen. U kunt dat programma van eisen gebruiken om een offerte aan te vragen bij de leverancier van uw keuze.

- Schaft u uw voorziening aan bij de leveranciers die gecontracteerd zijn door de gemeente (door middel van Europese Aanbesteding) dan kunt u veelal gebruik maken van de kortingen die de gemeente heeft bedongen bij de contractering. U kunt hierover navraag doen bij uw gemeente.
- Let op dat u goede afspraken maakt over de service en het onderhoud van de voorziening gedurende de hele looptijd van het gebruik. Het is lastig om te verantwoorden als u achteraf meer kosten blijkt te hebben aan het onderhoud van uw voorziening.
- Hebt u een voorziening aangeschaft via een persoonsgebonden en blijkt dat u na een aantal jaren de voorziening niet meer nodig hebt en heeft de voorziening op dat moment nog restwaarde, dan kan de gemeente de voorziening bij u opvragen. U mag de aangeschafte voorziening dus niet verkopen of verpanden.
- Mocht een voorziening achteraf blijken niet te voldoen, en zijn er bijvoorbeeld aanpassingen nodig, dan is het van belang dat u weer een advies van de indicatiesteller ontvangt. U kunt de gemeente daar om vragen. Zijn er wijzigingen in uw situatie waardoor de voorziening niet meer voldoet, dan kunt u op basis van een nieuw programma van eisen een aanvullend budget krijgen voor een aanpassing of voor een nieuwe voorziening.

Verantwoording afleggen

De gemeente mag zelf regels stellen over de verantwoording van het persoonsgebonden budget. Als het gaat om rolstoelen, woonvoorzieningen en individuele vervoersvoorzieningen zal het voldoende zijn om een factuur te overhandigen als bewijs van de aanschaf.

De gemeente stelt over het algemeen een termijn vast waarbinnen u de voorziening moet aanschaffen en dus het budget moet hebben besteed. Die termijn is meestal drie tot zes maanden na de toekenning.